

Ardealul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Căutarea marmorei și cuarțului în Arad

Printr'o decizie a Ministerului de industrie și comerț, publicată în „Monitorul Oficial” din 2 August crt. s'a declarat regiune explorabilă care urmează a fi explorată prin permis exclusiv pentru căutarea calcarului (marmoră) și cuarțului, regiunea din județul Arad cuprinsă între Valea Mureșului spre sud, comuna Siria spre vest, comuna Nadaș și Konop spre est, comunele Musca, Agraș, Dund și Tauc spre nord. Doritorii cari vor să obțină permise exclusive de explorare în limi tele regiunii determinată mai sus, vor depune cereri la Inspectoratul minier Baia-Mare.

O mare societate româno-germană pentru valorizarea pieilor

Un reprezentant al unei mari firme germane a studiat două săptămâni piața în România, cutreerând prin București, Cernăuți, Chișinău, Oradea, Timișoara și Cluj, și la abatoarele acestor orașe a examinat calitățile și cantitățile pieilor ce se adunau.

Unele cercuri inițiate susțin că vizita a fost și pentru studiarea posibilității înființării unei mari societăți româno-germane pentru valorizarea pieilor crude de vite și animale sălbatice.

Concentrarea fabricelor de cuie

Cartelurile fabricantilor de cuie de lemn pentru pantofării, au inițiat tratative pentru a-și înființa un birou central de desfacere în București. Tratativele, cari sunt în curs, promit a se încheia cu rezultat dorit.

Asociația exportatorilor de vite

În Oradea s'a înființat o asociație a comercianților, cari exportă vite. La adunarea ținută de exportatorii de vite la Oradea a fost de față și un delegat al Ministerului de agricultură, trimis de d. ministru Michalache, care a luat în programul său de refacere a agriculturii, intensificarea exportului în scopul de a procura un câștig cât mai mare crescătorilor de vite.

Statul continuă să-si achite furniturile

Ministerul de Finanțe a stabilit nouile norme de plată

În continuare, statul își urmează achitarea datoriilor, guvernul luând noi dispoziții în acest scop.

Toate ordonanțele mai mici de 50.000 lei se vor plăti integral la prezentare.

Ordonanțele între 50 mii și 400.000 lei vor primi un prim acont de 50 mii lei.

Ordonanțele mai mari de 500.200 lei, vor primi un prim avans în ziua prezentării, de 100.000 lei.

Restul ordonanțelor acontate, se vor plăti în zilele posteroare prezentării, în cote legale, fixate printr'un tablou ce se va afișa în hallul casieriei.

Nici o ordonanță nu se va plăti de casierii plătitori, decât numai dacă poartă viza ghișeului No. 5 cu data corespunzătoare prezentării la achitare.

Fracțiile depășind suma de lei 50.000 cu lei 25.000 se pot de asemenea plăti integral la prezentare.

Funcționarii însărcinați cu viza dela ghișeul No. 5 precum și casierii plătitori rămân direct răspunzători dacă se vor achita unui titular mai mult de cât o ordonanță în felul arătat mai sus.

Ordonanțele se vor achita numai titularilor sau procuratorilor legali.

Megkezdí intenzív működését az állatexportörök szindikátusa

A romániai élőállat és húsexportörök szindikátusának végrehajtóbizottsága Nagyváradon gyűlést tartott, amelyen arról tanácskoztak, hogy milyen módon lehetne a szindikátus működését eredményesebbé tenni. A szindikátus tudvalevőleg május hónapban alakult meg, a bánági érdekeltek azonban azt óhajtották, hogy a szindikátus székhelye Temesvár legyen, annak ellenére, hogy az exportnak csak legfeljebb tizenöt százaléka érdeklí Temesvárt.

A szindikátus vezetősége Michalache földművelésügyi miniszterhez fordult a megígért kedvezmények megnyerése végett

és azért, hogy a miniszter tegye lehetővé az egyesülés zavartalan működését. A végrehajtó-

bizottság tanácskozásába belevonta az erdélyi és bánági gazdasági egyesületeket is, amelyek közül az Erdélyi Gazdasági Egylet, a bánági Sváb Gazdasági Egylet és a temesvári mezőgazdasági kamara küldötték el képviselőiket.

Elhatározta az értekezlet,

hogy az összes nagyobb gazdasági egyesületek egy-egy delegátusát be fogják választani a végrehajtóbizottságba.

Az alapszabályon több módosítást ejtettek, a módosításokat jóváhagyás végett a minisztériumhoz terjesztik fel és annak megnyerése után közgyűlést hívnak össze, hogy azután ennek határozatai értelmében a szindikátus teljes erővel megkezdhesse működését.

Banca de Credit și Casa de Economii din Cluj zilele aceste își deschide filiala din Timișoara

Banca de Credit din Banat se încadrează în Banca de Credit și Economii din Cluj, ca filială

Am anunțat că Banca de Credit și Economii din Cluj, continuând să-si estindă activitatea, își înființează filială și în Banat.

Banca de Credit din Cluj, căutând să-si realizeze planul de dezvoltare, după ce a eșuat înființarea Băncii Maghiare în Banat, și-a propus, ca să în-

ființeze o bancă maghiară ca filială a sa.

Banca Maghiară inițiată, în urma tratativelor încheiate, își va începe activitatea astfel zilele aceste sub firma Băncii de Credit, ca filiala bănățeană a Băncii de Credit și Economii din Cluj.

Zărt vagonokban nem szállít tűzifát a CFR

A vasutügyi vezérigazgatóság rendeletet adott ki, amelyben augusztus 15-iki hatállyal megtiltja a tűzifának zárt vagonokban való szállítását. A zárt vagonokra ugyanis a gabonaszállítás lebonyolításához van szüksége a vasutnak.

Szanáéknál minden rendben

A Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. ifju Szana Zsigmond elnökletével igazgatósági tanácsulést tartott. Az ülésen Szana Zsigmond ismertette a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt., valamint a Szana-koncernhez tartozó vállalatok üzleti menetét és előterjesztette a foganatosítandó intézkedésekre vonatkozó véleményét.

Az igazgatóság megállapította, hogy a pénzügyi elén működő hármas bizottság kifogástalanul vezeti a pénzügyet és a Szana-koncern ügyeit és a fiatal Szana Zsigmond elhunyt nagybátyja méltó tanítványaként az ő intencióinak megfelelően irányítja az ügyeket.

Megalakul az erdélyi könyvkereskedők egyesülete

Az erdélyi és bánági könyvkereskedők egyesülete vasárnap délelőtt tartja alakuló közgyűlését a kereskedelmi iparkamara dísztermében. Az egyesület megalakítását még a multkor tanácskozáson kimondották, de az előkészületek miatt az alakuló közgyűlést csak most tűzhatték ki. A könyvkereskedők egyesületének megalakítása bizonyára egészségesebb atmoszférát fog bevinni a zilált erdélyi könyvkereskedelembé.

Szabaddá tették a romániai értékpapírok kivitelét

A „Monitorul Oficial” aug. 7-iki száma királyi dekrétumot közöl, amely hatálytalanítja az 1920. évi május 15-én kelt 2338. számú tilalmi rendeletet, amelynek értelmében a romániai értékpapíroknak külföldre való kivitele szigorúan tilos volt. Az új rendelet szerint a romániai értékpapírok minden korlátozás nélkül vihetők külföldre.

SĂPTĂMÂNA

In fabrica de piaptăne „Venus” din Cluj a izbucnit un puternic incendiu, care în decurs de 20 minute, a cauzat imense daune importante întreprinderii.

Incendiul s'a iscat din cauza unui scurt circuit.

Daunele se restituiesc din asigurări.

In Ardeal și Banat, în ultimul timp următoarele firme au cerut să li-se aplice dispozițiile concordatului preventiv:

In *Timișoara*: Intreprinderea comercială de textile Armin Ungar, care nu a reușit să încheie acord pe cale particulară cu creditorii; — Bernat Neufeld, comerciant de mode, având la active 772.000, iar la pasive 1.560.000 lei.

In *Lipova*: Kern, Balla & Andriș, fabrică de mobile, având la pasive 338.000, iar la active 580.000 lei.

In *Baia-Mare*: Armin Weissglas, comerciant de sticlărie și porcelan, a fost declarat în stare de faliment.

Banca de Credite Mici și Casa de Economii din Cluj, care în ultimul timp a continuat să se desvolte mai intensiv, și-a mutat birourile în Str. Regina Maria Nr. 11, unde are localuri foarte comode, cari asigură continuarea desvoltărilor băncii.

Societatea de asigurări „Standard” din Cluj, a fost declarată în stare de faliment.

Institutul „Standard”, a ajuns în faliment din cauza insolvenței „Băncii Comerciale Române”, care a avut în cointeresă acest institut de asigurări.

In urma falimentului nici deponenții și asigurații institutului „Standard” și nici ai precedentului institut de asigurări dotale. Viitorul, nu-și va putea primi nimic din pretenșiunile, ce sunt a se anunța până în 6 Oct. a. c.

„Monitorul Oficial” din 1 August crt. publică o serie de instrucțiuni pentru aplicarea legii relative la sporirea excepțională a unora din impozitele directe publicată în „Monitorul Oficial” No. 159 bis din 21 Iulie 1929 precum și o serie de instrucțiuni pentru aplicarea legii pentru unificarea taxelor asupra brevetelor de vânzarea băuturilor spirtoase și înființarea în ținuturile unde nu sunt, a unor asemenea taxe.

La 1 August a. c. a început să funcționeze în Capitală str. Smârdan No. 17, etaj 1, „Banca Română de Credit și Economie S. A. R.” având ca președinte al consiliului de administrație pe d. Const. Stoianovici, profesor universitar, ca administrator delegat pe d. Mihail Manesis și ca director pe d. dr. G. Vladimirovski.

Parchetele Kocsis din Brașov sunt escelente.

Fabrica de cremă de ghețe Schmoltpasta și-a majorat capitalul

Correspondentul nostru din Brașov ne scrie, că Fabrica de cremă de ghețe Schmoltpasta S. A. în decursul lunii Iunie a. c. și-a sporit capitalul social dela 6 la 9 milioane lei. Această majorare s'a făcut în interesul intensificării producției care în urma desvoltării vestigioase a

afacerilor comerciale ale fabricii a devenit insuficientă. Fabrica Schmoltpasta din Brașov, a cărei conducere o are dl director Micu, prin calitatea mărfii sale a reușit să-și asigure un post de conducere pe de bușeul intern.

Rövidesen megkezdí működését a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt. temesvári fiókja

Befejezett tény a Bánáti Hitelbank beolvasztása a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbankba. —

Már hetekkel ezelőtt beszámolt az „Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság” arról, hogy a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt., mely intézet az utóbbi években egyre intenzívebben fejlesztette ki értékés üzletkörét és hálózatát, a bánáti piacon is fiókját állít fel. Ezt a tervet megelőzte tudvalevőleg a bánáti Magyar Bank terve, amely azonban nem valósult meg.

A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank temesvári fiókjának megvalósításával kapcsolatosan különböző tárgyalások folytak a bánáti piacon, amelyek végül is azzal fejeződtek be,

hogy a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank magába olvasztja a Bánáti Hitelbank Rt.-ot, mely intézet a jövőben, mint a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank fiókja fog a bánágban működni, temesvári székhellyel. A bánáti fiók vezetője értesülésünk szerint Grilla Béla, a Dettai Takarékpénztár Rt. vezérigazgatója lesz, az intézet vezetésében ezenkívül intenzív részt vesz még báró Ambrózy Andor, a Magyar Párt bánáti tagozatának elnöke is. A jelentős pénzpiaci tranzakció részleteire visszatérünk.

Milyen eredménnyel prosperálnak az OFA romániai vállalatai

Az európai faipari vállalatok között vezető helyet tölt be az OFA, amely üzleti tevékenységében a termelés fokozásán kívül, az exportra helyezi a fősúlyt. Az OFA Argentínától Angliáig az egész Levante vidékére, elsősorban Olaszországba és Görögországba, a Földközi tenger vidékére, Alexandriába, Egyiptomba és Perzsiába juttatja el kitűnő termékeit. Az élénk exporttevékenység szoros összefüggésben van a faüzlet fejlődésével és különösen a külföldi építkezések és beruházások élénk tempójával.

Az OFA holding több alvállalata már publikálta mérlegét, amelyek kitűnő eredménnyel zárultak. Az OFA egyik romániai alvállalata

a brassói Landes Hölzindustrie A. G.

mult évi mérlegét 2 millió 651 ezer 891 lej tiszta nyereséggel zárta, míg a svájci OFA másik romániai érdekeltisége

a Széppataki Erdőipar Rt.

2 millió 210 ezer 604 lej nyereséget ért el az elmúlt évben.

A harmadik romániai érdekeltiség

a Marosvölgyi Fatermelő Rt.

kétmillió 594 ezer 325 lej tiszta nyereséggel zárta mult évi mérlegét. Mindhárom romániai vállalat emelkedő forgalom mellett a megelőző évinél lényegesen nagyobb nyereséget ért el. Fontos körülmény, hogy a mérlegadatok szerint a tiszta nyereség jelentékeny leírások és nagyszámú tartalékoltságok után nyert megállapítást, ami az OFA romániai vállalatának és a holdingnak belső megalapozottságát igazolja.

A svájci OFA július 30-án zárta üzletét és a közgyűlés a társaság alapszabályai szerint október elején megtartják a rendes évi közgyűlést, amelyen a mult évinél nagyobb osztalék fizetését fogják elhatározni.

Az OFA az utóbbi években az 50 frank névértékű részvények után állandóan emelte az osztalékot. A dividendum 3'50 frank volt és bizonyos, hogy az idén ezt az osztalékot lényegesen emelni fogják.

Ne fogadjon el mást
„Mira” légyfogó
a legjobb!

A H É T

A kolozsvári „Venus” fész. gyárban a napokban tűz pusztított, mely az üzem és a raktárak nagyrésztét elhamvasztotta. Az egész tüzeset 20 perc alatt zajlott le, amely azonban elengedő volt ahhoz, hogy milliós károkat okozzon a vállalatnak, A tüzet rövidzárlat okozta. A kár biztosítás révén nagyrésztben megtérül.

Az erdélyi és bánági piacon ujabban a következő cégek kértek kényszeregyezséget: *Temesváron*; *Ungar* Armin textil nagykereskedelmi cég, kérte a kényszeregyezségi eljárás bevezetését, miután a magánaton folyamatba tett egyezségi tárgyalások nem vezettek eredményre. — *Neufeld* Bernát ugyancsak temesvári divatáru kereskedő 772.000 lej aktiva és 1.560.000 lej passziva mellett. *Kern, Balla* és *Andriș* lippai butorgyár 338.000 lej passziva és 580.000 lej aktiva mellett kérte a kényszeregyezséget. Mind a két cég 50%-os egyezséget ajánl fel. — *Nagybányán*: *Weissglas* Armin, üveg- és porcellánkereskedő ellen megnyitotta a törvényszék a csődöt. A követelések bejelentésének határideje szeptember 7, a felszámolási tárgyalás szeptember 27, a csödválasztmány megválasztása szeptember 28-án lesz.

A kolozsvári *Kishitelbank és Takarékpénztár Rt.*, amely az utóbbi időben jelentős fejlődésnek indult, bankhelyiségeit a Strada Regina Maria, volt Deák Ferenc-utca 11 szám alá helyezte át. Az új helyiségek kényelmesek és biztosítják az intézet megnövekedett forgalmának a zavartalan lebonyolítását.

A kolozsvári *Standard* biztosító intézet ellen a napokban elrendelték a csödeljárást. A *Standard* csödbejutása függvénye a Banca Comerciala Romana S. A. inszolvenciájának, melynek a *Standard* érdekeltisége volt. A csöd elrendelése következtében sem a *Standard*, sem pedig ennek céglődje a Viitorul Hozománysegélyző Betéti Társaság felei nem számíthatnak a befizetett díjaiknak visszatérítésére. Az intézet teljesen passzív. A csöd ügyében egyébként a követeléseket október 6-ig kell bejelenteni, a követelések igazolása október 21-én, a csödválasztmány megválasztása pedig október 24-én történik.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

A népszövetségi biztosok jelentései
a román, bolgár jugoszláv jegybankok helyzetéről

Szabadabb hitelpolitikát akart a Banca Naționala

**Bulgáriában is tombol a kamatuzsora — A
külföldi pénzpiacok bojkottálják Jugoszlá-
viát — A beszédes jelentések**

A Népszövetség által kiküldött biztosok érdekes jelentésekben számolnak be a román, bolgár, jugoszláv jegybankok politikájáról és az illető országok pénzpiaci helyzetéről. Természetesen a jelentéseknek csak a rezüméjét közöljük alább, azonban így is érdekes keresztmetszetét kapjuk a tényleges helyzetnek.

A román Nemzeti Bankról

A szólo jelentés behatóan tárgyalja a szükségessé vált diszkontopolitikai intézkedéseket, nevezetesen a bankkamatlábnak május 3-án 8 és azután május 14-én 9 és fél százalékra való fölemelését, ami azért volt elkerülhetetlen, mert a román jegybank a stabilizáció után a jegyforgalomnak 20 milliárd leiben való megrögzítését megóhajtotta szüntetni és szabadabb hitelpolitikát kívánt meghonosítani, tehát az országban tényleg kialakult kamatviszonyokkal számot kellett vetnie. A jelentés kiemeli, hogy a jegybank aranykészletét az Erdélyben bányászott arany mennyiség megvásárlásával növelte. Ezzel szemben azonban a revidiált kimutatásban

**a moszkvai aranyletét
már csak „pro memoria”
szerepel.**

Az 1916-ban Moszkvába szállított 315,1 millió aranylej értékű arany mennyiségről van itt szó. A biztos azt az eszmét veti föl, hogy a nagyon is kis értékű mai pénzegység egy lej helyett legalább 10 lejnek megfelelő új pénzegység bevezetését kellene fontolóra venni.

A Bolgár Nemzeti Bank

váltótárcájának nagyon gyors és igen nagymérvű megduzzadásával Charron nincs sehogyan sem megelégedve. A rendelkezésre álló utolsó, június 7-iki kimutatás szerint a bank váltótárcája 958 millió lévára rug, míg a stabilizáció előtt, múlt évi novemberben alig fél millió léva volt. A külföld export-érdekeinek szempontjából különös fontossággal bír a jegybankoknak az ország hitelezésébe való bekapcsolódása. Charon jelenti, hogy a jegybank vezetősége foglalkozott a kamatláb fölemelésének tervével, de elhatározta, hogy a tavaly december óta érvényben levő 9 százalékos kamatlábat változatlanul hagyja, mindennek előtt azért, mert a Nemzeti Bank

a kereskedelmi hitel alig

együztedét látja el,

míg a többi a külföldi pénzintézetek Szófiában székelő fiókjai alimentálják sokkal magasabb kamatok mellett. A vidéken még a 16 százalékos leszámítási kamat sem épen ritkaság, aminél figyelmet érdemel az is, hogy Bulgáriában több, mint négy esztendő óta, 1924 augusztus óta, 10 százalék volt a jegybank kamatlába. A szanalási terv szerint a devizák szabad forgalmát június elején helyre kellett volna állítani, de nyilvánvalóan a biztos hozzájárulásával ezt az ószre halasztották, mert be akarják a gabonakivitel eredményét várni. A jegybank devizakészlete jelentékenyen csökkent, 1533 millió lévával kisebb, mint január elején volt. Ennek következtében a forgalomban levő bankjegyeknek ércben és devizákban való fedezete is lényegesen eltolódást mutat, de még mindig meghaladja a 40 százalékot.

A Jugoszláv Narodna Banknál

állandóan nagy a devizák kiszivárgása. Míg az év elején az érckészlet és devizaállomány 1042 millió dinár volt, májusban ez a két tétel 818 millióra, június első felében pedig már 717 millióra hanyatlott. A bank negyedévi jelentésében rámutat arra, hogy az intézetnek az év első három hónapjában igen nagy devizaigényeket kellett kielégítenie, a jgybank valutáris viszonyai tehát tovább romlottak. Ha az érckészletbe belefoglalt, de föl nem értékelt arany mennyiség mintegy 92 mil-

lió dinár különbözetét is figyelembe vesszük az egész készlet megfelelő árszójával, a bankjegyforgalom és váltótárca összesen 6200 millió dinár összegével szemben mindössze 1600 milliót találunk, ami alig 26 százalékos fedezetnek felel meg. És ez az arány az év eleje óta ugyszólván változatlan. A Narodna Banka vezetőségének a gyöngre fedezeti arány dacára sikerült eddig a dinár stabilizálását megővni, persze csak azon az áron, hogy

az egész ország gazdaságának kárára deflációs politikát kellett folytatnia,

ami elsősorban abban nyilvánult, hogy a hitelt még jobban megszorította, mint eddig. Bailoni, a jegybank kormányzója, június elején kijelentette, hogy a kibontakozást csakis külföldi kölcsönökből befolyó jelentékeny összegek tennék lehetővé, de a külföldi kölcsönök hozzáférhetetlenek, mert Jugoszlávia még mindig nem rendezte háboru előtti adósságait. Arról ugyan nem lehet beszélni, mintha a külföldi pénzpiacok Jugoszláviát bojkotálnák, mert a zágrábi nagybankok a nyugateurópai pénzpiacokkal élénk és jó összeköttetéseket tartanak fenn, de arról bölcsen hallgat a kormányzó ur, hogy a belgrádi pénzpiac már nem dicsekedhet ilyen jó kapcsolatokkal, viszont azt kénytelen beismerni, hogy Jugoszlávia valutáris helyzete épen nem rózsás, ámbár szerinte aggodalomra nincsen ok.

Primăria Municipiului Cluj

No. 17.732—1929. cons.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că la data de 5 Septembrie ora 11 a. m. se va ține licitație publică cu oferte închise și sigilate pentru furnizarea unui autocamion special pentru transportarea stălpilor electrice, conform specificațiilor caetului de sarcini.

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 72—83 din legea Contab. Publice la data de mai sus înaintea Delegației Permanente în sala de ședință a Primăriei.

Condițiunile licitației (caetul de sarcini) se pot primi dela Dir. Uzinelor Electrice Str. Cogălniceanu No. 4.

Cluj, la 3 August 1929.

PRIMARIA MUNICIPIULUI CLUJ.

Noul tarif vamal nu contribuie la ieftinirea mărfurilor

Nu s'a contribuit nici la îmbunătățirea situației comercianților

Noul tarif vamal a fost așteptat cu mare încordare nu numai de către reprezentanții economici din țară ci și de către cei din streinătate.

Taxele, cari la ghefele de box s'au redus dela 35 la 27 mii lei, înregistrând la câte o pereche de ghețe o reducere de 30—40 lei, desigur nu vor rezulta nici un fel de ieftinire pe piață.

In consecință

nu s'a îmbunătățit nici situația comercianților,

deoarece publicul nu prea cumpără ghețe importate, iar reducerea de 30—40 lei nici nu o simte nici un client, care cumpără ghețe speciale importate.

Taxele vamale s'au redus pentru talpa argășită dela 5600 la 4900, iar cea croupon dela 9000 la 5000 lei. Reducerea aceasta de asemenea nu este importantă, încât

**nici nu va avea înfrun-
re concurența streină**

asupra produselor indigene excelente.

Taxele la pieile de talpă argășite cu preparate de plante, s'au redus dela 15.000 la 7500, iar la boxcalf dela 42.000 la 27.500 lei. Dar nici această reducere

nu periclitează concurența produselor indigene,

fiindcă aceste sunt excelente și poate fi vorba numai de importarea unor mărci renumite.

La croupoanele de curele pentru mașini taxele s'au redus dela 90 la 70 lei iar la cele de transmisiune de asemenea dela 90 la 79 lei, pe când la boxul culorât s'au redus la 300 lei.

Taxele sfoarei de ghețe s'au redus dela 25 la 18, ale cremelor de ghețe dela 36 la 30, ale potcoavelor de cizme dela 20 la 16 lei per kgr.

Taxele s'au urcat la pilele Kneip și la culele de băncăci dela 9.70 la 12 lei, la ringhele dela 15 la 20, la cuptușală de talpă dela 2 la 18 lei.

Taxa la pap s'a urcat dela 15 la 35 lei.

In țară avem numai o fabrică de pap și se importa mai mult pap din streinătate, taxele vamale cifrându-se numai la 15 lei până acuma pentru pap. Fabrica aceasta, după cum se vede, și-a apărut interesesele foarte norocoasă. încât a reușit să obțină. ca taxele de import ale papului să se majoreze la 35 lei. Urcarea aceasta considerabilă evident nu se poate suporta de către industria noastră de ghețe, care are de luptat cu foarte multe greutăți.

La alte produse, taxele de asemenea nu contribuiesc la ieftinire și deci sunt iluzorii nizuintele depuse în acest scop.

Olvassa a

Lemnul-t

NOTE

*
D. Mihai Popovici, ministrul finanțelor, a dat publicității raportul d-sale despre situația economică și financiară a României, după stabilizarea monetară. Raportul după ce face un scurt istoric al felului în care s'a ajuns la stabilizare în țara noastră și după ce arată condițiile în cari a fost desăvârșită, se ocupă de măsurile luate de guvern pentru restabilirea economiei publice și particulare.

Printre aceste măsuri, reforma legei contabilității publice, reorganizarea Inaltei Curți de Conturi și noul tarif vamal ocupă locurile de frunte.

Fără îndoială că România trece printr'una din cele mai grozave crize pe cari le-a cunoscut vreodată.

Dela 1919 și până la sfârșitul anului 1928, am avut cinci ani în cari balanța comercială a fost activă și circa ani pasivă. În total această balanță comercială, din epoca de după război, se încheie cu un pasiv de 1.141 milioane lei aur. E de la sine înțeles că acest pasiv a trebuit să apese greu asupra situației financiare generale a statului, slăbind puterea contributivă a țării.

Datoria momentului de față este, deci: de a reface, în primul rând, puterea contributivă prin activarea și încurajarea producției naționale. Aceasta nu se poate face prin interdicții sau prin măsuri teoretice, ci printr'un program de realizări practice și prin descătușarea economiei naționale din lanțurile nenaturale, cari împiedecau încadrarea ei în economia mondială.

Criza de care vorbim, s'a manifestat în toate domeniile producției și repartiției. Efectele ei s'au transmis, cum era și fatal, finanțelor publice, încetinând ritmul încasărilor și provocând lipsuri. Nici chiar plata datoriilor Statului către furnizorii particulari n'a avut darul să îmbunătățească situația. „In ceace privește bursa ea n'a putut atinge în nici un moment, nivelul din 1928, când se anunțase pentru prima oară, din greșală, încheierea imprumutului de stabilizare. În ajunul stabilizării monetare s'a părut că o perioadă de „hausse“ va începe, dar lipsa capitalurilor disponibile și dobânzile prea urcate au apăsât, asupra cursurilor valorilor. Mediile tuturor valorilor de bursă a scăzut dela 100 la 85.47. Acela al valorilor cu venit fix la 85.50 al bancarelor la 68.85, al petroliferelor la 59.25 al asigurărilor la 87.53. Indicele general al bursei din București, a scăzut la 99.37.

Admiterea importărilor beuturilor spirituoase mai tari de 30 grade

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară punându-le în vedere că se permite importul băuturilor alcoolice denumite Whisky și Gin, mai tari decât 30 grade fără a fi diluate.

Comerțul exclus dela furnizările armatei

Ministerul de războiu a înștiințat Centrala Cooperativă de import export, că a încredințat tot cooperăției, mandatul pentru aprovizionarea armatei cu cereale. Totodată Ministerul de războiu a înștiințat unitățile militare că, în cazul când n'au perfectat contractele cu furnizorii de pâine acum ai armatei pentru cereale să renunțe la ele.

În chipul aceasta, prin Centrala Cooperativă de import export

vor fi încheiate contractele pentru furnizarea cerealelor

necesare acelor unități militare, bine înțeles respectând normele și formele după cari aprovizionau ceilalți furnizori.

Plata va fi făcută în conformitate cu convențiile încheiate.

Centrala cooperativelor se obligă să furnizeze grâu manutanțelor armatei pe timpul dela 1 Sept. 1929 și până la 30 August 1930.

Procurarea grâului se va face de preferință de pe loc din

judetele în care se găsesc manutanțele primitoare și numai în cazul când aceste județe sunt lipsite de grâu sau producția este slabă, el se va procura din împrejurimi sau regiuni apropiate abundente în grâu și unde prețurile sunt avantajoase economisindu-se pe cât posibil, cheltuielile de transport cari încarcă costul pâinii.

Prețul cu care se va procura grâul, este prețul cel mai avantajos al zilei din localitate de cumpărare, raportat la calitate.

Pe lângă prețul de cumpărare al grâului, comandamentul se obligă a plăti Centralei Cooperative de Import și Export

cheltuieli reale ocazionate dela cumpărare și până la predarea grâului

manutanțelor primitoare în garizoanelor lor și un comision de 2 la sută asupra valorii grâului calculat la prețul de cumpărare.

Grâul va fi din recolta anului 1929, curat, bine uscat, fără miros, nealterat, fără mucigai, fără mălură și nemălurat, fără gărgărițe și negărgăritat, fără a fi umed sau încins și fără a conține praf, nisip.

Uj törvény szabályozza a mezőgazdasági gépek értékesítését

A mezőgazdasági gépek és gépjárművek fogalmáról szóló törvény szerint a hitelbe vásárolt gépeket perlés nélkül el lehet árverezni

A Monitorul Oficial második számában megjelent az ipari, mezőgazdasági és géperejű járművek hitelben való eladásáról szóló törvény, mely ezeknek a gépeknek részletre való eladását, a vételár behajtását, a jelenlegi törvénytől eltérően állapítja meg.

Az új törvény mezőgazdasági gép fogalma alatt érti a cséplőgépeket, lokomobilokat, gőzekéket és általában minden motorikus erővel hajtott gépet, amennyiben azok vételára a huszonöt ezer lejt meghaladja. Ipari gépek alatt értjük ugyancsak a huszonöt ezer lejnél drágábban vásárolt malomberendezési tárgyakat, benzinmotorokat, textil-, olaj- és téglagyári berendezéseket, öntőeszközöket, cukor, cement, szeszgyári és faipari gépeket. Géperejű jármű fogalma alá sorolja a törvény az új autotraktorokat és motorbicikliket.

Amennyiben az eladó és vevő másként nem egyeztek meg, a gépek adás-vételére az új törvény bír joghatállyal, mely szerint

az eladó tulajdonosa marad a részletre eladott gépeknek,

ha azt a vevő birtokába is bocsátotta.

Az adásvételi szerződés közokiratban kötendő meg és a törvényszéknél felmutatandó, ahol különleges regisztert állítanak fel, mely a gép tulajdon-

jogának állását feltünteti.

Az eladó harmadik személyvel szemben is fentartja tulajdonjogát a bejegyzés keltétől számított öt éven át. A törvény kimondja, hogy még vis major-ért is a vevő felel, az átadás időpontjától kezdve. Az eddigi végrehajtási eljárástól teljesen eltérő módon szabályozza a törvény a hitelezők kielégítését. Ha a részleteket vevő nem fizeti meg, úgy eladó minden pereskedés nélkül a bíróságnál kérheti a hitelben vett gép elárverezését, de

követelheti a gép visszavételét is,

s ebben az esetben a gép értékét a bíróság állapítja meg. Késedelem csak akkor állhat elő, ha a vevő két egymásután esedékes részlettel van hátralékban és ha az ebből származó követelményekre eladó vevőjét figyelmezteti. Ha a harmadik részlettel is elmarad az adós, csak abban az esetben van joga a gép elárverezését, vagy visszavételét követelni.

Az új törvény büntetést állapít meg az ellen a vevő ellen, aki a tulajdonjog fenntartásával vásárolt gépet értékben csökkentti, vagy a hitelezőt más módon kijátssza. A törvény nem alkalmazandó abban az esetben, ha az autó, vagy más motorerejű jármű vevője abból a célból vette, hogy üzlete körén belül tovább adja,

FIGYELŐ

*

Popovici Mihály pénzügyminiszter a stabilizációs tervnek megfelelően most tette közzé jelentéseit a kölcsön felhasználásáról és a stabilizáció eredményeiről. Jelentésében a pénzügyminiszter elismeri, hogy az a megkönnyebbülés, amelyet a stabilizáció megvalósításától és a plafon áttörésétől vártak, még nem következett be. A jelentés elmondja, hogy bár a Banca Nationala 200 millió lej-jel növelte hitelstokkját, a piac még nem vehette igénybe hirtelen a szükséghez mérten, mert a Banca Nationala új alapszabályai a prezentált váltók bonitását illetően igen szigorúak.

A tőzsdeforgalom nemcsak hogy nem élénkült meg, de egy pillanatig sem érte el az 1928. évi színvonalát sem. A tőzsdepapirok átlagban 100-ról 85-47-re csökkentek értékben és a stabilizációt megelőzően kezdődő hosszt váltotta fel.

A kereskedelmi mérleg az elmúlt tíz esztendőben tehát 1919 óta ötször volt aktív és ötször passzív. A passzívák 1 milliárd 141 millió aranylejt tesznek ki a háború óta és ez a hatalmas deficit rányomja bélyegét az egész nemzetgazdaságra. Kétségtelen, — mondja jelentésében a pénzügyminiszter, — hogy Románia oly borzalmas gazdasági válságon megy át, amely páratlanul áll az ország történelmében. A krízis okát a jelentés az eddigi kormányok „rosszul értelmezett” gazdasági politikájának tulajdonítja, a revalorizáció illúziójának, a kiviteli illetményrendszernek, amely paralizálta a termelőket és annak a dogmának, amely erőszakos és a gazdasági életbe nem való külső beavatkozással az élet olcsóbbodását akarta elérni.

A jelentés külön fejezetben foglalkozik a stabilizációs kölcsön felhasználásáról. Ez a fejezet néhány érdekes adatot tartalmaz. Többek között azt a megállapítást teszi a jelentés, hogy Románia a 100 millió dolláros kölcsönből összesen csak 62 millió dollárt kapott eddig kézhez. Ez a 62 millió az a bizonyos februárban esedékes volt 75 millió dollárt jelenti. (A svéd gyufatröszt 25 millió augusztus 15-én esedékes.)

A 75 millióból azonban levonásba került a kibocsájtási árfolyamból származó különbözet, — a kölcsönt 88—92 árfolyamon bocsájtották ki, — levonásba kerültek továbbá a kibocsájtási költségek. A jutalék, stb. Ezek a levonások összesen 13 millió 428 ezer 305 dollárt, vagyis nemkevesebb, mint 2 milliárd 254 millió 270 ezer 920 lejt tesznek ki. Románia tehát eddig csak 62 millió 322 ezer 452 dollárt kapott kézhez. A levonásból 5 millió dollárt tesz ki a kibocsájtási árfolyamkülönbözet, 8 millió pedig a költségek. A kölcsön a fentebbiek szerint eddig 10 milliárd 419 millió 233 lejt produkált, amelynek nagyrészt a kormány fel is használta.

Situația băncilor în România

DI Aristide Blank, directorul general al Băncii Marmorosch Blank & Co. din București, despre eforturile economice din România

Marea revistă engleză „Economist” despre situația financiară dela noi

DI Aristide Blank, marele financiar și directorul general al puternicului institut financiar, care este Banca Marmorosch Blank & Co. din București, în cunoscuta revistă engleză „Economist” dă interesante amănunte în legătură cu viața economică și în special cu cea financiară, respective bancară, din România.

DI Blank, între altele precizează că, acuma condițiunile bancare din România dinainte de război și chiar de acum 10 ani, diferă prea mult de cele actuale. Noul factori au dat naștere unei situații economice adânc deosebită de cea a Vechiului Regat.

Înainte de război se împrumutau anual aproximativ 300 milioane franci aur în străinătate.

Această sumă se obținea, fie sub formă de împrumuturi emise de Disconto-Gesellschaft din Berlin și plasate în Germania, Belgia și Franța, fie sub cea de participaciuni de capital în instituțiile industriale din România și în principalele bănci din București.

Izbucnirea războiului a adus în mod natural sfârșitul acestor stări de lucruri, iar o examinare oricât de superficială a situației din 1919, arată în mod destul de clar că victoria în sferile politice, a adus cu sine o serie din cele mai dificile probleme economice.

Centrele dela cari Vechiul Regat și fostele provincii habsburgice obțineau înainte capitalul necesar, — Budapesta, Viena și Berlin — au pierdut acum mult din gloria lor de altădată și acesta a fost cu atât mai adevărat pentru Kiev și Odesa, cari au jucat odinioară un rol similar pentru Basarabia.

Bucureștii aveau de acum înainte să satisfacă necesitățile întregii țări, într-o vreme

când situația „Băncii Naționale” era foarte slăbită,

prin transportarea rezervelor ei de aur la Moscova, prin emisia în timpul războiului a bancnotelor de către „Banca Generală,” sub auspiciile Germaniei și prin

schimbul unor însemnate cantități de ruble și coroane cari circulau în nouile provincii.

când unitatea națională deveni un fapt îndeplinit.

Inflația monetară a fost însoțită de

o cădere corespunzătoare a titlurilor de stat și altor obligațiuni,

iar continuarea vechilor legături comerciale cu Germania n'a contribuit la o redeschidere imediată a relațiilor cu capitalul englez și francez. Toți acești factori au contribuit la creierea unei situații din cele mai dificile, din care cercurile bancare din România încep deabia acum să-și vină în fire.

„Creditul Rural”, era înainte de război un important sprijin pentru marii proprietari, cari jucau un rol atât de important în economia agriculturii Vechiului Regat. Perspectivele sale în viitor nu se pot compara însă cu realizările trecutului. Forța lucrurilor va da întâetate unui credit agricol, care va fi creat într'un viitor apropiat și care va avea probabil un program mult mai mare, care va cuprinde, între altele, finanțarea cumpărărilor de semințe și instrumente agricole și facilitarea de credite pentru actuala recoltă.

Creditul Industrial este o instituție care n'a fost în stare până acum să-și justifice cu deplinătate acest titlu. Singurele ei resurse constau într'un credit de aproximativ 2 milioane și jum. lire sterline, pus la dispoziție de Banca Națională și reportate la un cont special al Statului, cu prilejul aplicării planului de stabilizare acum câteva luni.

Dacă socotim că suma nu poate rămâne neacoperită pentru o perioadă nedefinită și că principalul scop al unei atari instituții trebuie să fie

aprovizionarea cu credite pe termen lung pentru industrie e clar că dificultățile de cari întreprinderile industriale din România suferă actualmente, nu pot fi trecute până ce nu se va înființa o nouă instituție cu fonduri suficiente,

care să acorde credite pe termen lung industriei și care să fie administrată într'un chip cu totul apolitic. Aceasta va implica asistența unui consorțiu, poate cu capital străin, care să garanteze emiterea anuală de obligațiuni amortizabile și

să asigure fonduri de investițiuni pe termen lung și credite de nouă luni întreprinderilor industriale din România.

A treia organizație financiară importantă a țării, Băncile Cooperative și Populare, a fost timp îndelungat copilul corupt al mai multor guverne. Puterea acestor organizații, care a fost totdeauna considerabilă, a fost mai mult extinsă printr'o lege votată în primăvară aceasta, dar rămâne de văzut dacă noua organizație și direcțiune va fi la înălțimea

A brassói Schmollpasta Rt. alap-tökét emelt

A brassói Schmollpasta Rt. cipókrém gyár alap-tökéjét 6 millióról 9 millió leire emelte fel.

A tőkeemelést a gyárnak az utóbbi időben nagymérvben fokozódó termelési és üzleti fejlődése tette szükségessé. A

eforturilor făcute în această direcțiune de conducătorii politici ai țării.

După aceste aprecieri asupra instituțiilor de credit cu caracter public, DI Aristide Blank

trece în revistă principalele bănci particulare

în privința cărora furnizează date statistice foarte interesante.

Articolul se termină cu următoarele constatări:

„Toate eforturile făcute de instituțiile izolate din țară, nu pot duce la o desvoltare satisfăcătoare a vieții economice din România, fără să ținem seama de

raporturile cu piața internațională.

Atât inițiativa publică, cât și cea privată, ar trebui îndreptate către încercările de restaurare în România a creditului de care se bucura în străinătate înainte de război”.

Franciaország betiltotta a nyersgummi kivitelét

Rekord év a gummi-iparban — A kreppgummi jelentősége

Az utóbbi években szinte fantasztikus arányokban növekedett a világ gummifogyasztása. A fogyasztással arányban növekedett a termelő ipar kapacitása is és ez a hatalmas előretörés új feladat elé állította azokat az államokat, amelyek a világ gummi ellátásában jelentős szerepet játszanak. Az Egyesült Államokban ez év első felében

több mint 100 százalékkal emelkedett a gummi-termelés

és az amerikai gyárak havi produktumát 50 ezer tonnára becsülik, aminek nyers anyagát ma már nagy nehézségekkel tudják csak beszerezni. Ugyanez a helyzet az európai gummiáru termelésénél is. A francia és angol dominiumok nem győzik a nyersanyag termelését. A francia kormány rendeletét bocsáj-

tott ki, amellyel betiltja a nyersgummi kivitelét. A francia dominiumokban termelt nyersanyag kizárólag francia gyárakon keresztül juthat a világpiaci forgalomba, mint készáru.

A francia kormánynak ez a tiltó rendelkezése kellemetlen meglepetést keltett. A gummianyag ma már nemcsak az autóiiparban, hanem mint ruházati cikk is nélkülözhetetlenné vált és ezért érthető, hogy a nyersanyag megvonás könnyen

katasztrófát idézhet elő a német és osztrák gummi-termelő gyáraknál.

A gummitermelésben ujabban nagy jelentőséget tulajdonítanak egy új felfedezésnek, melyet kreppgummi néven hoztak forgalomba. A kreppgummi tartósabb és rugalmasabb az eddigi gummi produktumoknál és első sorban mint cipőtalp terjedt el nagymértékben rövid idő alatt. A kreppgummit a kaucsukfa nedvének racionális feldolgozása által állítják elő. Versenyképességét tartosságán kívül olcsósága is biztosítja.

Citiți „Lemnul”

PERRY'S DIRECTORY
Világszakcímár

Export

Import

NÉLKÜLÖZHETETLEN

Vinderea mărfurilor rămase în vâmi

Instrucțiunile Ministerului
de Finanțe

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor punctelor vamale din țară, prin care le pune în vedere ca pe viitor foile de licitație pentru mărfurile căzute în rebut, părăsite, confiscate sau reținute în contul amenzilor vamale se vor înainta Direcțiunii, a doua zi după închiderea licitației.

Ele vor cuprinde întotdeauna felul, mărfii, greutatea bruto și neto, dimensiunea capacitatea în litri, articolul corespunzător din tariful vamal, specificarea drepturilor Statului și a celorlalte taxe, valoarea mărfii la prețul de en gros și detail pe piața locală și starea în care se găsește marfa.

Rapoartele cu care se trimite aceste licitațiuni vor arăta publicațiunile ce s'au făcut și în ce anume locuri (afișările trebuiesc făcute întotdeauna la vamă, Camera de Comerț, Bursă, Primărie și Politie și instanțări speciale către comercianții de seamă și de branșă mărfii ce se scoate în licitație), părerea șefului vămei, care rămâne singurul răspunzător de exactitate, în fine o descriere amănunțită a mărfii și ce înțelegându-se i s'ar putea da. În cazul când s'au mai ținut și alte licitațiuni pentru aceiași marfă se vor arăta sumele obținute.

Supra ofertele se vor înregistra, și împreună cu foaia de licitație se vor înainta Direcțiunii care este singura în măsură a decide, iar garanțiile pentru aceste supraoferte, se vor consemna.

Se atrage atențiunea că în contra șefului de vamă care va înainta foile de licitațiuni, se vor lua aspre măsuri disciplinare.

In cinci județe din Ardeal sau înregistrat 50 firme și au dat faliment 40

După o statistică întocmită de Camera de comerț și industrie din Cluj, în cursul anului trecut s'au înregistrat pe teritoriul județelor Cluj, Sălaj, Someș, Năsăud și Turda 50 de firme și în același timp au dat faliment 40 firme vechi.

Banca Lazaris continuă comerțul

Banca Lazaris, despre care am anunțat, că a ajuns în insolvență, fine a ajuns să-și poată sana situația. Secția I-a a Trib. Ilfov a acordat continuarea comerțului pe timp de doi ani Băncii Lazaris, desemnând o comisia compusă din 5 creditori cari vor supraveghea operațiunile bancare.

Comisiunea e compusă din: D-nii Alexandru Recutoros, Alexandru Bărbulescu, D. Zimanidis, Th. Lichiardopolos și Stavro Valerianos.

Szükség van-e Faegyesületre?

Az „Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság” által felvetett kérdésre, hogy szükség van-e faegyesületre,

Reichfeld Izsó, az OFA igazgatója

a következő igen érdekes nyilatkozatot tette:

— A faegyesületre mint a szakma egyetlen organizációjára feltétlen szükség van többféle szempontból. Mielőtt ezeknek a szempontoknak a részletes kifejtésére rátérnék, reá kell mutatnom arra a tényre, hogy a faszakmán kívül már minden más szakmának megvan a maga szerve, amely az egy szakmához tartozókat tömöríti. Bár a régi faegyesület sok szempontból kifogás alá eshetett, mégis volt egy előnye: ha lazán is, de a fásokat egy közösségben tartotta.

— Sok olyan dologban, még így lazán is (a vagon szerzés és egyéb szállítási kérdésekben) az együttes fellépés a termelőknek értékes szolgáltatásokat tett. Azáltal pedig, hogy az egyesületi gyűléseken, az ország különböző vidékein termelő vállalatok vezetőit összehozta,

elősegítette a harmónikus termelést, eladási és hitelezési kondíciókat,

melyek bár nem voltak hivatalosak és kötelezőek, mégis az állandó érintkezés folytán kifejlődött, egységes érdek és szempontoknál fogva, az egész szakmában szolidárisan alakult.

Ma, amikor a viszonyok annyira megváltoztak és rosszabbodott a fatermelés helyzete,

fokozottabb mértékben szükség volna egy jól megalapozott, szakszereiben és minden irányban jól vezetett faegyesületre.

Egy ilyen faegyesületre nemcsak a nagy, de a kistermelőknek is szükségük van. Egységes termelési rendszer, usanceok, administráció értékesítési rendszer felállítása volna első és legfontosabb teendője ennek az új egyesületnek. Természetes, hogy ilyen egységes szerv mellett

a termelés sokkal rentábilisabb lenne, a hitelkérdés szabályozása pedig valóságos áldás volna minden termelőre.

Megkimélné a szakmát tetemes veszteségektől, amelyek a duális követelések és a bonitás szempontjából egyáltalán nem ellenőrizhető kihitelezések folytán ma a kis és nagy ter-

melőket egyaránt érinti, Egységes eladási, értékesítési és kihitelezési feltételek mellett ezek a veszteségek majdnem kizártak.

Aztán: bonitás szempontjából primább egy olyan termelő, akinek nagy készletei vannak, mintha nagy de behajthatatlan kinnlevőségekkel bír.

De vannak még számtalan szakmai problémák, amelyeknek megoldása az új faegyesületre hárulna.

Eppen ezért örömmel üdvözljük az önk akcióját, csatlakozunk hozzá és sikert kívánunk az eszme megvalósításához.

A faegyesület szükségességéről nyilatkozott még

Mincu, az „Oituz” S. A. fatermelő vállalat vezérigazgatója,

aki ugyancsak biztosított bennünket az egyesülethez való csatlakozásáról, amelyre — szerinte — ma már nélkülözhetetlen szüksége van a fatermelésnek és fakereskedelemnek egyaránt.

A fafeldolgozó ipar és a Faegyesület

Erdély és Bánság faszakmája életében nem csupán a fatermelés és a fakereskedelem, hanem a *fafeldolgozó ipar* is igen nagy szerepet tölt be. Eppen ezért a következő akcióhoz kérdést intéztünk a faegyesület megszervezésének ügyében

Kocsis Béla, a Kocsis András és Fiai brassói parketta gyár ügyvezető igazgatója,

aki a következőket mondotta: — Kétségtelen, hogy a fatermelés és a fakereskedelem szempontjából szükség van a faegyesületre.

Azonban a faegyesületnek magába kell ölelnie nemcsak a szorosan vett fatermelést és fakereskedelmeit, hanem az ezekkel szoros nexusban álló *fafeldolgozó ipart* is, így a *parketta, a furnir, hajlított butorsót a butorgyárakat* is.

Bizonyos például, hogyha a multban létezett volna egy ilyen egyesület, akkor annak keretén belül, vagy annak segítségével sikerültek volna azok a törekvések, amelyek a romániai parkettgyárakat akarták megszervezni egységes eladási iroda felállítására.

Hogy ez nem sikerült az nagyrészt a faegyesület hiányának tudható be.

Eppen azért az új faegyesület

letét szerintem úgy kell megszervezni, hogy

abban a fafeldolgozó iparnak is egy szakosztálya legyen.

Ennek célja volna, az is hogy a fatermelést és feldolgozó ipart közelebb hozza egymáshoz, kisimítsa az egymásközötti aszperitásokat és így a faszakma és a fafeldolgozó ipar között — faanyagunk racionálisabb kihasználása érdekében, — szorosabb nexust teremtsen. A romániai fafeldolgozó ipar ugyanis épen szervezetlenségénél fogva, — bár minden nyersanyag rendelkezésére áll — meglehetősen el van maradva és pl. olyan faipari cikkeket importálunk külföldről, amelyeket itt féláron lehetne előállítani. Hogy a jövőben ilyen és ehhez hasonló dolgok kiküszöbölhetők legyenek szükséges, hogy a szakma minden ága jól ismerje egymás érdekeit és karöltve dolgozzon a közös érdekek terén.

A nyersanyagot szállító fatermelés és a feldolgozó ipar között fenálló bizalmatlanságnak és nemtörődömségnek meg kell szünnie.

Ennek a célnak megfelelő, jól megszervezett faegyesületet szívesen támogatunk mi is.

Tr. Chirilă.

Az A. E. G. szállít mozdonyokat Romániának

A vasut újjászervezési munkálatainak során most került sor az új mozdonyszállítások árlejtésének eldöntésére. A CFR-nek mintegy száz új mozdonyra van szüksége, amelynek árát a kölcsönből a vasutnak eső részéből fedezik. Sok külföldi cégtől érkezett ajánlat, amelyeket a közlekedésügyi minisztériumban és a CFR. vezetőségében a leg gondosabb bírálatnak vetettek alá. A bírálat eredményeképpen az A. E. G. világhíres német cég ajánlatát találták a legkielégítőbbnek és ezt az ajánlatot a kormány el is fogadta. Az A. E. G. öt és félmillió lejért szállít egy mozdonyt. Az első, 33 mozdonyból álló szállítmány december elsején érkezik meg, míg újabb 34 mozdonyt a jövő év február elsején kap meg a CFR. A többiek szállítása későbbi időpontokban történik. A szerződés véglegesítése időpontjában 100 millió lejt fizet az állam, míg a hátralévő összeget részletekben törleszti.

Megsemmisítették az állami petróleumjárdékok árlejtését

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban július hó 23-án árlejtést tartottak annak az 5000 vagon nyersolajnak az értékesítésére, amely az állam járandósága a különböző petróleumvállalatoktól. Tekintettel arra, hogy az árlejtésen felajánlott árak mélyen alatta maradtak a világgpiaci áraknak, Madgearu ipar- és kereskedelemügyi miniszter megsemmisítette az árlejtést és augusztus 20-ára új árlejtést írt ki az állami petróleumjárdékok értékesítésére.

„VICTORIA”

PRIMA FABRICĂ ARDELEANĂ DE PASMANTERIE ȘI ȘIRETURI
ELSŐ ERDELYI PASZOMÁNY ÉS ZSINORÁRUGYÁR
Târgu-Mureș—Marosvásárhely

Produce:

șireturi pentru
ghete, trese, șireturi de
lama goufrate, șuitășuri și dife-
rite articole de pasmanterie
de prima calitate

Gyárt:

mindennemű
cipőfűzőt, lámaszegőt,
sujtást, tresset borítást és külön-
böző speciális paszományárut
elsőrangú kivitelben

! Telegram: Pasmantéria Victoria !

Nem hozott olcsóbbodást a vámtarifa

állapítja meg

a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok ankétja

A nagyváradi Kereskedelmi Csarnok egy ankét keretében kezdte meg az új vámtarifa át-tanulmányozását. Legelőször is a ruházati cikkekre vonatkozó vámtételekkel foglalkoztak. Az ankéton résztvevő kereskedők egyöntetűen állapították meg, hogy az új vámtarifa egyáltalán nem hozta az árucikkek olcsóbbodását, sőt

igen sok helyen még lényeges emelkedést is eredményezett.

Nincsen olcsóbbodás még a legközségesebb ruházati cikkek-nél sem. A kormány azzal jelentette be az új vámtarifát, hogy leszállította a vámtételeit a nagy tömegek szükségleti cikkeinél. Az új vámtarifa azonban ellentmond a kormány ezen be-jelentésének. A legjobban illusz-trálja ezt a vámtarifa 153 tétele, amely az egész közönséges egy-szinű szövetre vonatkozik, amit maga a vámtarifa is közönséges paraszt szövetségnek nevez meg. A forgalmi adóra vonatkozó egységes tarifa ezen cikk árát kilogrammonként 520 leiben állapítja meg, s ennek a vámja 200 lei, tehát az áru értékének 36 és fél százaléka.

Az új vámtarifa egyáltalán nem helyesbítette a régebbi vámtarifa hibáit.

Ma már általános szükségleti cikk a fényezett pamut áru, mint az angol puplin, a liberty, az ujjá bélés, a damaszt asztal-neműek, amelyeket Romániában egyáltalán nem gyártanak, en-nek dacára ezen cikkek supra taxáját a régi vámtarifával szem-ben

50 százalékról 60 szá-zalékre emelték fel.

Ezen emelés következtében ezek a cikkek drágulása kétszáz-telen. A legnagyobb szükség-leti cikk a bélés kanavász, amely Csehországban méterenként 12 lei 50 baniba kerül. Egy kilo-grammra esik 8 méter áru, azaz 1 kgr. áru értéke Csehország-ban 100 lei. Az új vámtarifa szerint ennek a vámja 105 lei. Ehez hozzá jön még a forgalmi adó, amit szintén felemeltek.

Vannak egyes textil áruk, amelyeknél a vámtételt valami-vel leszállították úgy, hogy az áru méterenként 1 lei 30 bani-val olcsóbb lenne

ezzel szemben fele-mel-ték a forgalmi adót,

s így a legjobb eset az, ha az ilyen áru a régi áron kerül for-galomba. Nagyon aggályos az új vámtarifa azért is, mert túl van tömve megjegyzésekkel, ame-lyek az egyes áruknak a vám-tétel szempontjából való elbi-rálását igen homályossá teszik. Minthogy pedig az eddigi gya-korlat szerint a vámtisztviselők mindig a legmagasabb tételt választják, ha az áru több tétel alá lenne vonható, előrelátha-

tólag az új vámtarifának ez a hibája szintén

az áruk drágulását fog-ja eredményezni.

Különösen sérelmezték a kereskedők azt, hogy az új vámtarifa az eddigiektől eltérően igen sok helyen tartalmazza az olyan megjelölést, ha nem ehhez a ka-tegóriákhoz tartozik, akkor a vám magasabb. Előrelátható az is, hogy, e miatt igen sok differen-cia lesz az egyes vámhivatalok-nál. A vámtétel emelése követ-keztében

lényeges drágulás lesz a téli kabát szövetekben,

jóllehet Románia majdnem az egész szükségletét külföldről hozza be, mivel a belföldi gyá-rak a szükségletnek csak igen kis részét tudják ellátni.

Lényeges vámemelés van a kötött-szövött áruknál. — A gyapjuharisnya igen fontos téli szükségleti cikk, s annak dacára, hogy ezt Romániában egyálta-lán nem gyártják, a vámot kilo-grammonként 360 leiről 400 leire emelték fel. Ugyanigy van a gyapju kesztyűknél is, ahol a régi vámtarifának 360 leies té-telét törölték. Az olcsóbb áruknál a vám átlagosan 40—50 szá-zalékos lesz ki, s így elkerül-hetetlen e cikkek általános drá-gulása.

Az új vámtarifa egyáltalán nem volt tekintettel a nagy tö-megeknek a műselyemből ké-szült cikkekben megnyilvánuló szükségletére. Külföldön a mű-selyemből készült cikkek álfa-lános fogyasztás tárgyát képe-zik. Az új vámtarifa

a műselyem cikkek be-hozatali vámját ugyan-olyan összegben álla-pítja meg, mint a valódi selyemből készült cik-kek vámját.

jóllehet ár tekintetében igen nagy differencia van. Ennek folytán a műselyemből készült cikkekben lényeges lesz a drá-gulás. A mintázott műselyem szövet, amely igazán nélkülöz-hetetlen szükségleti cikk, kerül például Csehországban méte-renként 7—8 csehkoronába, azaz 40 leibe. Egy kgr.-ra esik 10 méter, tehát 1 kgr. ilyen szövet ára 400 lei. A vámja az új vám-tarifa szerint 3.300 lei. Nálunk tehát a műselyem cikkek ára ugyanolyan magas lesz, mint a selyemből készült árué, jóllehet külföldön a selyemből készült áruk

négyszer annyiba kerül-nek, mint a műselyem-ből készültek.

A műselyemből készült haris-nya szintén nagy fogyasztási cikk. A harisnya fogyasztásnál 80 százalék esik a műselyem harisnyára és csak 2 százalék pamut, a flor és a többi gyárt-mányra. Külföldön egy tucat műselyemből készült hátul var-rott harisnya 7—800 lei, ennek a vámja 2700 lei. A kereskedők megállapítása szerint műselyem és selyem árukat ép úgy lehe-tetlen behozni legitim uton, mint azelőtt, s így a csempé-szetnek épen olyan tág tere lesz

Ujra üzembe helyezik a máramarosi sóbányákat

Hosszu ideje már, hogy a má-ramarosi sóbányák termelését beszüntették. Az aknasugatag és rónaszéki sóbányák ezelőtt közel hatszáz munkást foglal-koztattak, míg most már hosz-szabb ideje csupán ötven mun-kás áll a sóbányák szolgálatában, akiknek munkája csupán a bá-nyák fenntartása, azonban ter-melés nincs.

Ezenkívül hatalmas kárt je-lent az a tény is, hogy Sziget-kamarán milliós beruházások árán felszerelt, modern sófel-dolgozó üzem és munka nélkül elhagyottan áll. A hatalmas üzem drága gépei és épületei pusztulnak és omladoznak.

Dacára annak, hogy a mára-

ezután, mint eddig volt.

Lényeges az emelés a sző-nyegárak vámjánál, pedig köz-tudomásu, hogy Romániában nincsenek szőnyeg gyárak és az egész szükségletet külföldről kell fedezni. Ugyanez a helyzet a butorszövetek tekintetében is. Külföldön egy méter gyapju futószőnyeg 200 lei, ennek a vámja 250 lei. Külföldön egy méter gyapju butorszövet 200 lei, ennek a vámja 500 lei.

Az ankéton az itt felsorolta-kon kívül még igen sok cikk vámtételének átvizsgálásával is foglalkoztak, s elhatározták, hogy az új vámtarifa minden tételét részletesen át fogják vizsgálni, s a kormányhoz be-nyújtandó memorandumban rá fognak mutatni arra a drágu-lásra, amelyet az új vámtarifa és a forgalmi adótételek fel-emelése eredményezni fog.

marosi só versenyképes és ke-resett exportcikk, amelyből még 1920-ban is nagymennyiséget szállítottunk Szerbiába, a kormány ezeknek a bányáknak nem juttat munkát és üzemben kívül he-lyezte azokat, minek követke-zésében nagy tömeg munkás ma-radt kereset nélkül, ami csak fokozza a máramarosi munka-nélküliek amugy is tekintélyes számát. Amint értesülünk a kormány illetékes tényezői ko-molyan tervbe vették, hogy a máramarosi sóbányákat ismét üzembe helyezik. Ezzel áll össz-szefüggésben az is, hogy Micha-lache miniszter rövidesen látog-átást tesz a Máramarosban.

Banca Comercială Română vândută la licitație cu 71 mii lei

Prima Ardeleană a cumpărat imobilul băncii

Nu de mult am făcut o am-plă relatare asupra deficitelor realizate de Banca Comercială Română din Cluj. Am arătat că tranzacțiunile ușuratică, lipsite de o bază serioasă, au dus banca de răpă. Creditorii ne-satisfăcuți au făcut denunțuri penale sau au cerut declararea în stare de faliment a băncii.

Intr'adevăr, Banca Comer-cială Română ajunsese într'o jenă financiară fără precedent, așa încât, în cele din urmă,

nu și-a mai putut plăti nici chiria localului

unde își avea instalate biou-riile. Pentru a intra în pose-siunea creanței sale locale, societatea de asigurare *Prima Ardeleană* a sechestrat imo-bilele băncii, pe cari fiscul ca garanție pentru restanța de 450 mii lei impozit le-a con-

stituit gaj. Membrii consiliului de administrație au făcut totul pentru a pune ordine în finan-țele băncii pentru a o reface. Toate sforțările lor s'au dove-dit, însă zadarnice.

Intr'adevăr, fiscul a vândut acum la licitație publică toate imobilele, biourile, cassele și alte mobile ale băncii, cu suma de 71 mii lei, ceace înseamnă că statul a rămas păgubaș cu 79 mii lei.

Obiectele au fost cumpă-rate la licitație publică, de către Prima Arde-leană.

Inutil să spunem că vânzarea la licitație publică a băncii a produs o legitimă senzație. Senzația este cu atât mai mare, cu cât unii creditori ai Băncii Comerciale Române n'au avut cunoștință de fixarea licitației publice, și în consecință nu și-au putut valorifica dreptu-rile.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲
Olvassa a

„Lemnul“-t

DIANA

sós borszesz, vezérképviselőt „GEA“ KRAYER. Fő-lerakat Balkán Impex, T I M I Ș O A R A.

Avem nevoie de o organizație forestieră ?

Precizările d-lor Ijo Reichfeld, director la OFA; Minca, director general la „OITUZ“ și Bela Kocsis, directorul fabricii ANDREI KOCSIS & FII

În continuarea anchetei întreprinsă de ziarul „Ardealul Economic“, printre alții, dl. Ijo Reichfeld, director la marea societate forestieră OFA, ne precizează următoarele :

— De o organizație unică a branșei forestiere necondiționat avem nevoie, din mai multe puncte de vedere. Înainte de a trece la analizarea acestor puncte de vedere, însă, cred necesar să

precizez, că fiecare branșă își are organizația,

prin care își apără interesele.

— Organizația desființată din multe puncte de vedere a fost obiectul unor critice, dar cu toate aceste

a raportat un prețios avantaj, adunând într-o singură tabără pe reprezentanții branșei forestiere

din România.

— Intervențiile organizației, în orice chestie (transport, etc.) sunt salutare pentru toate întreprinderile branșei, contribuind la

solidaritatea reprezentanților forestieri

din diferite regiuni și asigurând condițiuni de desfășurare și credite convenabile pentru branșe.

— În prezent, când împrejurările s'au schimbat excepțional,

branșa necondiționat reclamă o puternică organizație forestieră,

condusă după baze și principii binecibzuite.

— O organizație puternică servește atât interesele marilor cât și ale micilor reprezentanți forestieri și din acest motiv toți avem nevoie de ea și pentru

reglementarea desfășurării producției și creditărilor

ca și a altor lucruri.

— În cadrele unei organizații forestiere,

sunt mai rentabile și exploatarea

de păduri, neacordându-se creditări nesigure.

— Desfășurându-se uniform produsele și stabilindu-se norme egale pentru creditări, pierderile sunt aproape cu totul excluse.

— Pe lângă toate aceste se poate stabili mai bine și bonitatea diverselor firme.

— Dar mai sunt numeroase probleme, cari prin

prin organizație se pot soluționa mai bine

în orice împrejurări, decât izolat. Noi de altfel salutăm cu bucurie acțiunea întreprinsă, la care aderăm și noi.

Dl. Minca, directorul general al întreprinderii forestiere „Oituz“ de asemenea s'a decla-

rat pentru organizația, pe care o declară imperios de necesară.

Dl. Bela Kocsis, directorul executiv al fabricii de parchete Andrei Kocsis și Fii din Brașov, ca reprezentant al industriei de prelucrare a lemnului, crede necesară organizația și pentru această industrie, declarând între altele următoarele :

— Atât din punctul de vedere al exploatărilor de păduri, cât și al comerțului forestier, necondiționat avem nevoie de

o organizație forestieră, în care să fie încadrată și industria de prelucrare a lemnului.

care este în strânsă legătură cu branșa forestieră. În această industrie se încorporează și fabricile de parchete, mobile, furnire și altele similare.

— Numai în lipsa unei orga-

nizații de branșe nu s'au putut stabili

norme uniforme pentru producerea și desfășurarea produselor industriei de prelucrare

a lemnului.

— În cadrele organizației inițiate, este necesar să fie încorporată și industria de prelucrare a lemnului, pentru că astfel această industrie ar avea mai bune relații și cu cea a exploataților de lemne, având o secție specială.

— Industria de prelucrare a lemnului, deși are suficiente materii prime, pentru lucru, este regresată, tocmai din lipsa de organizație. Din această cauză

importăm produse forestiere, cari la noi s'ar putea produce cu 50 la sute mai ieftin

și cari mai ușor s'ar putea produce la noi în țară.

— În consecință necondiționat avem nevoie de o organizație forestieră generală, în care să figureze toate ramurile forestiere, ca să se poată elimina nesiguranța și inconvenientele, cari azi stânenesc dezvoltarea branșei.

Tr. Chirilă.

a 8 creditori reprezentând suma de 331.526 lei.

Așa dar au votat pentru moratoriu, 732 de creditori, reprezentând creanțe în suma de 287 milioane 706.900 lei

între cari se prenumără Banca Națională cu peste 150 milioane.

Creditorii cari au lipsit, prezintă restul pasivului de 718.015.500 lei.

Lucrările premergătoare fiind terminate, tribunalul a examinat situația rezultând din rapoartele de expertiză, procesul verbal al votului creditorilor, — apoi a cercetat diversele întâmpinări făcute în cauză (cum de pildă a unui comitet al deputaților cari cereau numirea reprezentanților lor în comisia de supraveghere, apoi cererea societății de explozibile de a figura în aceeași comisie, întru cât are depuși peste 4 milioane), tribunalul a pronunțat sentința prin care rezolvă cererea de moratoriu.

În complectul d-lor Georgean președinte și V. Popovici, judecător,

tribunalul a admis cererea și a acordat băncii un moratoriu de 6 luni,

cu începerea de la 5 August.

A numit în comisiunea de supraveghere pe următorii creditori: Banca Națională, Banca Generală a Țării Românești, d. Anasiase Simu, d. P. Otefeșanu, d. I. N. Angheliescu, d. Const. Solomon și „Prima Soc. Română de Explosive“, — care să supravegheze administrația și operațiile comerciale ale băncii.

Din încasările totale, banca debitoare

va achita proporțional pe creditorii ei,

în raport cu creanța fiecăruia. Banca în moratoriu este obligată ca la sfârșitul fiecărei luni să prezinte tribunalului, situațiunii de mersul operațiilor moratoriului, însoțite de un tablou de numele tuturor creditorilor, arătându-se în dreptul fiecăruia, creanța ce are de încasat și suma plătită în contul ei.

„Bata“ Româniában

Bata az elmúlt hétkében nagyobb tétel borjubört vásárolt Româniában.

A fizetett ár nem haladta túl a napi árat.

Rövid szállítási terminusra tett ajánlatát a kereskedők nem fogadták el, mert nem találták meg számításukat.

A „Transifac“ brassói gyűlése

Országos ankét lesz Temesváron a szakmai válság kérdésében

Az erdélyi és bánági cukor- és csokoládé-gyárak egyesülete a „Transifac“, augusztus 6-án, szerdán, gyűlést tartott Brassóban, amelyen megvitaták a rossz gazdasági viszonyokat és a tulzott közterhekből a cukor- és csokoládé-gyárakra nehezedeő súlyos helyzetet. A gyűlésen csak a nagyobb erdélyi és bánági gyárak képviselői vettek részt, minthogy azonban

a helyzet súlyos voltán ceak az együttes, tehát a kisebb gyárak bevonásával lefolytatott akcióval lehetne segíteni, a Transifac vezetői elhatározták, hogy szeptember 15-re egy újabb gyűlést hívnak össze Temesvárra, amelyre meghívják nemcsak Erdély és a Bánág, de a Regát és Bukovina valamennyi kis- és nagy cukor- és csokoládé-gyár képviselőit.

Banca Franco-Română a obținut moratoriul solicitat

Compunerea comisiei creditorilor

Fazele, prin cari a trecut Banca Franco-Română, ajunsă în insolvență, după cum am anunțat succesiv, în fine au ajuns în stadiu definitiv, în urma moratoriului de 6 luni, pe care l-a cerut banca pe motivul, că activele îi întrec cu mult pasivele, după cum am mai arătat.

După ce expertii numiți de tribunal și-au depus rapoartele, au fost convocați toți creditorii băncii, spre a-și da avizul lor asupra cererii de moratoriu făcută de debitorii lor.

Toți cei 620 creditori prezenți au votat pentru moratoriu,

afără de 4 creditori reprezentând 701.000 lei, cari au votat împotriva moratoriului.

După ziua votării s'au mai primit prin poștă,

adeziuni pentru moratoriu, din partea a 116 creditori,

reprezentând suma de 30.705.490 lei; și s'au primit declarații în contra moratoriului din partea

BEREA „URSUS“ este excelentă
Az „URSUS“ sör a legjobb

A helyzet a nemzetközi gabonapiacokon

Hossz és bessz irányzat változnak a gabonapiaci árak alakulásánál

Brailán át exportálják a magyar és jugoszláv búzát a holland piacra -- Lanyhulnak a takarmány árak --- A helyzet a belföldi piacon

A gabona világpiaci irányzata erős ingadozásokat mutat. A forgalom az összes mérvadó tőzsdéken az utolsó időben erősen megnövekedett. Dacára annak, hogy az árfolyamok majdnem állandóan emelkedtek, mégis mindig nagyobb mennyiségeket vásároltak. De ezzel szemben a terjedelmes eladások és a kínálat erősödése nyomták a piacot és az árakat. Különösen Amerikában mindig nagyobb lesz a kínálat mindenféle búzában. Ugy látszik, hogy most küszöbön van az új termés betakarításakor szokásos nyomás, dacára annak, hogy többoldalról inkább

a hosszra kedvező mozzanatokat jósoltak.

A tengerentúli államokban uralkodó viszonyok legbiztosabb jele a felajánlott áru minőségének a javulása, és e tekintetben különösen a kanadai Pool jár elől jó példával. Az amerikai árak az európai fogyasztás számára az utolsó időben túlságosan drágák voltak, mert az európai készletekből búzát kedvezőbb feltételek között lehetett vásárolni mint a tengerentúli készletekből. Így a közép-európai piacok részére ez első sorban azzal az előnnyel járt, hogy a jugoszláv és magyar gabona

Brailán át nagy mennyiségben került a rotterdami és az amszterdami tőzsdékre tengeri úton.

E tekintetben a közép-európai tőzsdékre hármlott a közvetítő szerepe és ennek a körülménynek tudható be például az, hogy az utolsó két hét üzlete erősen megelégnült. Az erős ellanyhulás a tengerentúli piacokon most ezt az élénk üzletet erősen megbénította. Az európai államok malmai az amerikai áru olcsóbodása következtében

ismét a Pooltól vásárolnak

és már nem szorulnak a dunai államok termékeire. Szakkörökben azt hiszik, hogy a magyar, jugoszláv és román búza nyomása nem lesz tartós, mivel

a rendelkezésre álló kiviteli mennyiségek nem túlságosan nagyok.

A magyar mezőgazdák termésüket már most hozzák a piacra és nem raktározzák el több hónapra, amint ezt tavaly tették, mert árfolyamvesztések ellen akarják magukat biztosítani.

Az erős kínálat az összes termővidékekről maga után

vonta azután az árcsökkenéseket, amelyek a közép-európai tőzsdékre is kihatottak. Az ajánlatok olcsóbbodtak és alacsonyabb árak mellett több nagyobb üzlet létre is jöhetett. Az árnívó általánosságban azonban meglehetősen változatlan maradt, mivel azt a nézetet osztották, hogy az alacsonyabb határidőjegyzések az effektív üzletben mégsem tudnak gyorsan kifejezésre jutni.

A takarmányneműek piaca szintén csendesebb lett,

mivel az utolsó napok helyenkénti esőzése erősen javították a takarmányneműek kilátásait. Az esőzések azonban a gabona cséplését akadályozzák.

Tengeri számára több oldalról érkezett hír szerint még sürgős esőre volna szükség.

Az árpa hír szerint mennyiségileg és minőségileg kedvezőtlenebb mint tavaly.

Az európai piacok továbbra is az amerikai példát követik.

A tőzsdék alapirányzata azonban látszólag még mindig inkább hajlik a szilárdabb irányzat felé. A rossz idő főképpen az európai északi államokban erősen gátolja a termés betakarítását. Már most is hallani panaszokat, hogy a búza és a rozs, amennyiben learatva a földeken marad, erősen fog szenvedni.

Magyarországon a búzabetakarítási munkálatokat már befejezték, a minőség nagy mértékben megfelelő, a mennyiség azonban panaszokra ad alkalmat.

Jugoszlávia a megnagyobbított búzavetési területek és a csökkent hozam következtében nagyjában ugyanazt a búzatermést fogja adni, mint tavaly. Jugoszláviában kiválóan áll a fengeri. A csövek ritka jó fejlődést mutatnak.

Románia dunavidékein a búzatermést ugyancsak betakarította és az eredménnyel nagyon meg van elégedve. Különösen kedvező hírek érkeznek az új román tengerjtermésről. Ennek következtében

általánosságban árnyomással számolnak.

Hir szerint a román rozstermés is minden várakozást felülmul.

Csehszlovákiában a termés betakarítása teljes folyamatban van. Szlovenszko a búzát legnagyobb részét már is betakarította, azonban a mennyiség nem elégíti ki minden tekintetben, míg a minőség ellen nin-

Elkészült az állami osztálysorsjátékról szóló törvény

A legfőbb törvényhozó tanács elkészült véleményével a közegészségügyi miniszterium által kidolgozott és a romániai állami sorsjáték megszervezéséről szóló törvényjavaslatról. Az osztálysorsjáték bevezetésére és irányítására külön részvénytársaság fog alakulni, amelynek alapszabályait a minisztertanács hagyja jóvá. A részvénytársaság 50 év időtartamra alakul meg, minimálisan 30 millió lej alaptőkével, amely összegből az állam részesedése 10 millió lej.

Az alaptőke felemelése esetén is az állam érdekeltsége állandóan egyharmad rész lesz. A nyereségekkel az államot 20 százalék

csen panasz. Nem olyan kedvező a csehszlovák rozs termése és az utóbbi esőzések a minőségeket erősen rontották.

A belföldi piacon

egyébként a gabonapiaci forgalom még mindig vontatott. A régi királyság mezőgazdái körében nagy nyugtalanságot kelt, hogy a terményárak rohamosan esnek. Az utóbbi tíz nap alatt az árpa ára vagononként 5 ezer lejjel esett. A tegnapi napon a dunai kikötőkben az árpa árban vagononként 1500—2000 lej volt az áresés. Erdélyben és a bánágban a malmi beszerzések lisztpiaci dekonjunktura miatt csak mérsékeltek és így az üzletben nincs lendület. Bánági irányárak, ab feladó állomások: Obuza 620 lej, ujbúza lanya irányzattal 595—600, árpa 410—415, ótengeri 615, zab 390—395, ujliszt, nagymalmi 30;70-es beosztásban 9'80, korpa promtra, zsákkal 315—320 lej, exportra Kurticson elvámolva 12'50 pengő.

adó, illetve illeték illeti meg.

Az osztálysorsjáték tiszta jövedelméből hatvan százalékot fordítanak a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik segélyezésére, 40 százalékából pedig egészségügyi és népjóléti intézményeket létesítenek. A kibocsátandó sorsjegyek közül minden második nyerni fog. Egyetlen nyereséget sem lehet kisebb, mint a sorsjegy árának 65 százaléka. Az osztálysorsjáték monopol jellegű lesz és csak alkalmi sorsolásokra fognak a jövőben engedélyt adni, amely sorsolásoknál egy sorsjegy ára maximálisan száz lej lehet.

A sorsjegyek bélyeg és illetékmentesek lesznek.

Franța a interzis exportul cauciucului brut

Un an de record în producția de cauciuc brut
Importanța cauciucului Krepp

In ultimii ani a început să se intensifice mereu consumul cauciucului în întreaga lume și

cu intensificarea consumului a început să se desvolte și producția,

care a ajuns în fața unor noi meniri și care a determinat noi acțiuni din partea țării producătoare de cauciuc.

In Statele Unite, în primul semestru al anului curent,

s'a urcat cu peste 100 procente producția de cauciuc,

iar produsele fabricelor americane se cifrează la 50.000 tone lunar. Dar cu materiile prime, necesare fabricării, numai cu greu se pot aproviziona fabricile.

Situația este asemănătoare și în Europa. Domeniile franceze și engleze, nu sunt în stare să producă atât de mult cauciuc brut, cât este necesar. Din acest motiv, Franța a interzis exportul cauciucului brut.

Dispozițiile întreprinse de către guvernul francez, au provocat mare surpriză, avându-se în vedere, că acum cauciucul se utilizează nu numai pentru automobile, ci și pentru îmbrăcăminte. In aceste împrejurări este foarte posibil o catastrofă a fabricelor de cauciuc

din Germania și Austria, cari sunt avizate la import de produse prime de cauciuc.

In ultimul timp i-se dă mare importanță noului produs de cauciuc Krepp, care ocupă un vast tărâm în special ca talpă de cauciuc, care este foarte convenabilă, durabilă și ieftină.

Értesítés! Ertesítem a mélyen tisztelt vevőközönségemet, hogy az összes tavaszi ujdonságaim, különösen kiemelve a

Burberry Gabardin Trench-Coat-ok
kész Homespuns sport-öltönyök

és mértékosztályom legújabb angol szövetei nagy választékban megérkeztek

NEUMANN M.

férfi- és fiu ruhaáruháza, Cluj, Piața Unirii (Főtér) 14.

Intensificarea încasării impozitelor

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor administrațiilor financiare din țară, prin care le pune în vedere că ținând seamă de nevoile Statului, să ia imediat măsurile ce vor crede de cuviință, pentru a intensifica încasarea tuturor impozitelor pe anul în curs, cum și încasarea rămășițelor datorate de contribuabili pe anul trecut. În continuare, ordinul ministerului de finanțe arată că acum se va putea face mai cu ușurință încasarea impozitelor, grație anului bun agricol.

Organizarea vânzării cerealelor

Pe lângă Ministerul agriculturii și domeniilor s'a constituit o comisiune care să studieze întreaga problemă a comerțului de cereale adică organizarea vânzării, construirea de silozuri, transport, depozitare precum și orice alte chestiuni în legătură cu comerțul de cereale.

Egyesülnek a români faszegkartelek

Az új vámtarifa életbeléptetésével a belföldi faszeggyárak további vámvédelmet élveznek és így az ökirálysági, valamint az erdélyi faszeggyárak egyesített eladási irodát létesítenek Bukarestben.

A tárgyalások most vannak folyamatban és a közeli napokban valószínűleg végleges megállapodásra jutnak.

Román-német bőrvásárló-vállalatot létesítenek Romániában

Egy nagy német cég megbízottja két hétig tanulmányozta a román piacot. Meglátogatta București, Chișinău, Cernăuți, Oradea, Timișoara és Cluj vágóhidjeit, ahol a nyersbőr és egyéb vágóhídi termékek minőségét és felgyülemelő mennyiségét vizsgálta meg.

Beavatottak tudni vélik, hogy belföldi konszorcium részvételével, jelentékenyebb német tőkével, egy vállalat van létesülőben, a nyers, vadbőr és vágóhídi termékek értékesítésére.

Üzembe helyezik a Lovrini malomkoncern három malmát

Ismeretes, hogy a Reiter-csoporthoz tartozó Lovrini malomkoncern három malma immobilizálódott és ezért kénytelen volt az őrlést beszüntetni. A malmok hitelezőivel megindított tárgyalások kedvező eredményekkel végződtek és a hitelezők úgy határoztak, hogy a három malmot újlag üzembe helyezik. A Lovrini malomkoncernhez tartozó három malomvállalat már meg is kezdte az őrlések vállalását és ilyen körülmények között minden remény jogosult arra, hogy a romániai malomiparban jelentős szerepet betöltő malomvállalatokat sikerülni fog teljesen szanalni.

Intreprinderile OFA. din România continuă să prospereze

Intreprinderile forestiere OFA, cari sunt printre cele mai marcante din Europa, exportând produse forestiere în Argentina, Anglia, Grecia, Italia, Egipt, Alexandria, Persia etc. continuă să-și desvolte activitatea, exportând intensiv.

Cele mai multe întreprinderi ale societății OFA, în bilanțurile publicate, justifică destul de eclatant, rentabilitatea și prosperarea. Dintre aceste, cea din Brașov, *Landes Holzindustrie A. G.* în bilanțul de pe anul trecut

a evidențiat un profit net de 2,651.891 lei

iar *Societatea Forestieră din Valea Mureșului*, a înregistrat

un profit net de 2 milioane 594.325 lei,

și deci ambele au avut un profit mai mare, decât în anii trecuți.

Societatea din Elveția, și-a încheiat gestiunea în 30 Iulie a. c. urmând a și convoca adunarea generală pe ziua de 1 Octombrie a. c. la care

se proiectează să se plătească o dividendă mai mare,

decât până acuma.

OFA în ultimii ani și-a urcat mereu dividendă după acțiunile, cari sunt de o valoare nominală de 50 franci.

Dividenda, care s'a plătit până acuma, a fost de 3.50, apoi de 4 și în fine de 4.50, iar în urmă 5.50 franci și este sigur, că acuma va fi cu mult mai mare.

FŪSZER- GYARMATÁRU

Lassan morzsolódnak a kávéárak

Csökken az európai fogyasztás — Teában nagy forgalmat bonyolítanak a külföldi aukciók — A helyzet belföldön

A világgiazi irányzat az utóbbi napokban nem mutatott lényegesebb változást. Az európai fogyasztás tovább is lanyha, viszont az Unió szükségletei fűszer- és gyarmataruban oly lendületes emelkedést mutatnak, hogy szinte teljes mértékben ellensúlyozni képesek az európai piac felvevőképességének a csökkenését.

Kávéban

a braziliai fajok a legutóbbi napokban ismét engedtek valamit az áraikból, még pedig elsősorban a 7-esnek jelzett Rio és Victoria fajták, míg a finomabb minőségek árai csak kevésse morzsolódtak le. Az előbbieknél mintegy 1½%-os olcsóbodás tapasztalható, míg az utóbbiaknál a lanyhulás mértéke legfeljebb 1/2—1%-ig terjed a két hét előtti árnívóhoz viszonyítva.

A jelek arra vallanak, hogy a braziliai és a lemorzsolódo tendenciájú kék kávék között jelenleg bizonyos kiegyenlítő-

dési folyamat megy végbe.

A kék kávéban egyébként újabban a helyzet nem változott és a szükséglet némi megcsappanása folytán az eladók valamit engedtek az árakból. A történet árendemények azonban megállapíthatólag nem a megbízható prima minőségekben állottak elő, hanem a hibás ízű, az európai piacok számára kevésbé felhasználható minőségekben.

Irányár: Rio 7-es kikötőkben fekvő árúknál 76 sh.

Teában

a legutóbbi hét alatt mintegy 20.000 láda forgalmat érték el az amszterdami és a londoni aukciók, ami — tekintettel az európai piac jelenlegi gyenge felvevőképességére — aránylag igen jelentős mennyiségnek mondható, s erősen tartja magát az a vélemény, hogy a most történő tekintélyes felvásárlások tulajdonképpen egy szilárduló irányzat előfutárul tekintendők, tehát tulajdonképpen

véleményes vásárlás jellegűek birtak. Figyelemreméltó körülmény, hogy az érdeklődés ezúttal ugyszólván az összes fajtákra egyöntetűen kiterjedt.

Borsban

az európai kikötőkben fekvő fogható árúknak árnívója meglehetősen szilárd, viszont a későbbi őszi hajózási tételek láthatólag gyengébben fekszenek a piacon, a többek között újabban további 3%-os árcsökkenést szenvedtek. A kikötői árak pillanatnyilag a következőképpen alakulnak:

Lampong 152 Sh, Tellincher 153 Sh, Singapore 149 Sh.

A déligyümölcs piacon újabban a mogyoróbél erős szilárdulást mutat s az árak 200 shilling felett vannak.

Belföldön

a piac változatlan. A forgalom ugyan némileg megélnkült, azonban az inkasszó nehézségek változatlanul nyomják az árnívót. Az árakban említésre méltó változás nincs.

A visszafizetési perek lavi-náját indította meg az aradi Egyesült Bank csódválasztmánya

Hat hónapja annak, hogy az aradi Egyesült Bank ellen megnyitott csőd jogerőssé vált és eddig az időpontig tartozik a csódválasztmány mindazokat az ügyleteket megtámadni, amelyeket a csődbejutott bank a fizetéseképtelenség bekövetkezése előtti hat hónapon belül kötött. A választmány csak a csődnitítás előtt kötött olyan ügyleteket megtámadását határozta el, ahol a hitelező tudott arról, hogy a bank fizetéseképtelenségi stádiumban van és mégis bizonyos összegeket vett fel. Ez vonatkozik azokra, akik a felszámolóbizottság határozata folytán követelésük egy részéhez vagy az egészhez hozzájutottak.

Jancu Cornel dr. csődtömeg-gondnok elkészítette ezeknek a kifizetett összegeknek a visszafizetése iránti kereseteket.

A kereseteket részben a járásbírósnál, részben a törvényszéknél indították meg és mindkét bírói fórum szeptember és október hónapokra tűzte ki azok tárgyalását. Előrelátható, hogy ezeknek a pereknek az alperesei védekezni fognak és mindent elkövetnek, hogy a bíróság feloldja őket a visszafizetési kötelezettség alól. Elvégre valamennyien károsultjai az Egyesült Banknak és a legtöbb kisember, aki vagyontá-jának egy részét akarta meg-menteni.

O interesantă licitație la vama din Sibiu

Camera de comerț din Sibiu anunță în interesul oficiului vamal din Sibiu că la 20 August, 11 dimineața va avea loc licitația publică pentru următoarele mărfuri, care nu fost ridicate: 166 kg. căruțe pentru copii, 183 kgr. țesături de bumbac, 120.50 kgr. bumbac, 300 scânduri 290 kgr. mașini de fier, 160 kgr. obiecte de carton. Mai urmează o listă mare de obiecte de fier, bumbac și alte articole.

Kolozsvár város polgármesteri hivatala

Cons. 1929—17.732 sz.

Hirdetmény

Közhírré tesszük, hogy 1929 szept. 5-én délelőtt 11 órakor nyilvános árlejtést tartunk, — zárt és lepecsételt borítékban beadott ajánlatok alapján — egy speciális autócamion szállítására. A camion meg kell feleljen az árlejtési kiírásban meghatározott különleges feltételeknek és alkalmas kell legyen villamospóznák szállítására.

Az árlejtést az állami számviteli törvény 72—83 szakasza alapján az állandó bizottság jelenlétében és a fennjelzet időben tartjuk meg a polgármesteri hivatal tanácstermében.

Az árlejtési feltételek (caetul de sarcini) megtekinthetők, a villamosművek igazgatóságánál Str. Cogălniceanu 4 szám alatt.

Cluj, 1929 augusztus 3.

KOLOZSVÁR VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATALA

Kizárják a kereskedelmet a hadseregszállításokból

A Szövetkezetek bukaresti központja fogja ellátni a hadsereg gabonaszükségletét

A Szövetkezetek bukaresti központja szerződést kötött a hadügyminisztériummal, amelynek értelmében 1929—30. évben az összes katonai pékségeket a szövetkezetek fogják buzával, liszttel ellátni. A szerződés egyik pontja kifejezetten hangsúlyozza, hogy a búzát csakis a földmivelőktől szabad beszerezni, vagyis a szövetkezetbeli központoknak

csakis a hadsereg számára szállítandó búzát bevásárolni.

A hadügyminisztériummal szemben a szövetkezetek központi bankja és a román nemzeti szövetkezeti hivatal garantálták a szerződés végrehajtását. Az egyes szervezetek a beszerzési áron fogják a szövetkezeti központnak továbbítani a buza mennyiségeket, 1 százalék jövedelem és a költségek felszámításával. A szövetkezeti központ azután a megfelelő haszonnal adja tovább a búzát a hadseregnek. A központ felhívja a szövetkezeti szervezetek figyelmét arra, hogy respektálják a szerződésbeli kötelezettségeiket,

hogy a következő években is a szövetkezetek maradhassanak a hadsereg szállítói.

A hadügyminisztérium értesítette a szövetkezeti központot,

hogy a hadsereg számára szükséges zab- és rozsmennyiséget ugyancsak a szövetkezetek útján kívánja beszerezni. E célból a minisztérium értesítette az egyes hadtesteket, hogy amennyiben nem kötöttek szerződéseket eddigi szállítóikkal, úgy szakítsák meg azokkal az összeköttetést.

A szövetkezeti központ körleveleket intézett a prefektusokhoz, amelyben kéri őket, hogy a szerződés létrejöttét hozzák a falusi gazdák tudomására s ugyanakkor közöljék azt is, hogy a kormány interveniál a nagy exportcégeknél, hogy ugyancsak a szövetkezeteken keresztül szerezzék be szükségleteiket.

Talán fölösleges rámutatnunk arra, hogy a fentebbi intézkedések a gabonakereskedelemnek ezt az ágát a szövetkezetek offenzívája annál is súlyosabban érinti, mert a szövetkezetek privilégizálása ugyszólván máról-holnapra történt meg.

„Bata“ cumpără piei în România

Marea fabrică de gete „Bata“ din Zlin, săptămânile trecute a cumpărat imense stocuri de piei de vite și viței în România, cu prețuri obișnuite.

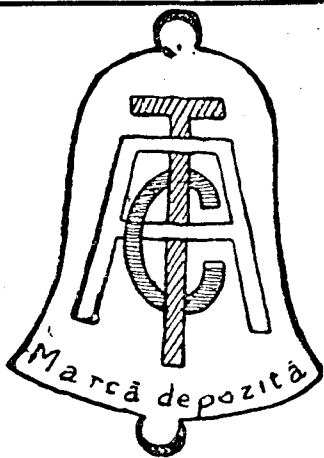
Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20[—]
Szöveg között cm²-ként — — Lei 15[—]
Többi hirdetési oldalon — — Lei 10[—]
Egy garmond sor Lei 80[—]

Citiți

„Lemnul“

Cu această marcă este prevăzută fiecare obiect de argint și lux fabricat în fabrica

„TACĂMUL“ din CLUJ.

◆◆◆◆◆
Fineță de 800!

Pabricațiile se pot procura în prăvăliile de bijuterii mai bune. Numai pentru revanzători.
„Tacămul“ fabrică de argintării. Cluj, Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4—82.
Adresa telegrafică: „Tacămul“

Prima Fabrică de Electricitate Română S. A.

Első Romániai Elektromosgyár Rt.

Cluj-Kolozsvár, III., Strada Călugărițelor No. 1
(Apăca-utca, Erzsébet-fürdő.)

Saját gyártmányu szerelési és

magasfeszültségű anvagok. Mü-

szerek: Hartmann & Braun.

Szénkefek: Sächsische Dina-

mobürstenfabrik. Motorok!

Bayerische Motorenwerke

Adr. Telegr.: RELAIS. - Sürgöncim: RELAIS

„CARMEN“

FABRICA DE GHETE SOCIETATE ANONIMĂ
ORADEA

Ajánlja női luxus, trotteur és gyermekeipő gyártmányait

Adresa telegrafică „CARMENSHOE“

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár
Marosvásárhely és Nagyváradon. —

Saját tőkéi 85 millió lej

Minden bankügy-

letet legelő-

nyösebben

végez.

Engedélyezett

devizahely.

Áruraktárai

a vasut

mellett

Betéteket

elfogad

Attilát intézetet:
Torda-Aranyos Vármegyei
Takarékpénztár Rt. Tordán
Alsófehérvári Takarékpénztár Rt. Gyulafehérváron
Alsóvármegyei Takarékpénztár Rt. Nagynyégy-Udvarhelyen
Székelyvármegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Szászrégenben
Szászvármegyei Takarékpénztár Rt. Szászrégenben és Népszászvármegyei Takarékpénztár Rt. Szászváradon

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság“

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat. — Erdély és Bánát ipari, kereskedelmi és pénzügyi szaklapja

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Strada Minerva No. 7. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător: } TRAIAN CHIRILĂ
Igazgató és felelős szerk.: }

Abonamente — Előfizetési árak:

tará pe'un an . . . { Pentru particulari, comercianți și industriași 1200 lei
Pentru bănci și instituțiuni financiare . . . 2000 lei
Belföldön egész évre { Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak 1200 lei
Bankoknak és pénzintézeteknek 2000 lei
Pentru străinătate }
Külföldre } 1500 lei.

Jumătate an { 600 lei
1200 lei
Féleure . . . { 600 lei
1200 lei

Anunțuri — Hirdetések:

Magina l. a. cm². } 20 lei
Cimlapon l. oldalon cm²-ként }
In text } 15 lei
Szövegdalon }
Un sir garmond } 80 lei
Egy garmond sor }

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA,
COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 73.400.000

Sediul Social: Satu-Mare.

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAL.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, izletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője.

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII, Baross-tér 10. szám.

FONDAT IN ANUL 1812

J. SI C. KIMMEL S. P. A.

TIMISOARA

Instalație proprie pentru fabricarea:
TUICĂ, SLIVOVITZ ȘI COGNAC

Fabrică de licheruri
Fabrică de butoaie

Mare deposit de vinuri și țuică en gros!

MÁRCIUSI

B

A

K

DREHER
HAGGENMACHER
SÖRÖK

D

A

C

I

SZENT GYÖRGY

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.
Fióktintézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen

Saját tőkési **36** millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélvezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.